

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1576/21-T

Název	Diagnostický ústav pro mládež, dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Ostrava-Kunčičky
Sídlo	Škrobálkova 16, 718 00 Ostrava-Kunčičky
E-mail	sekretariat@dum-ostrava.cz
IČ	00601969
Identifikátor	600031713
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Krol
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Škrobálkova 16, Ostrava-Kunčičky a další pracoviště
Termín inspekční činnosti	15. 11. 2021 – 16. 11. 2021 a 18. 11. 2021 – 19. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „zařízení“ „subjekt“) vykonává činnost diagnostického ústavu pro mládež, dětského domova se školou, základní školy, střediska výchovné péče a školní jídelny.

Nejvyšší povolený počet lůžek v diagnostickém ústavu pro mládež byl stanoven na 40 dětí, celkem pět výchovných skupin. K termínu inspekční činnosti zde bylo evidováno celkem 24 dětí, jejich fyzický stav byl 16 (šest na útěku, dvě na dovolence).

Dětský domov se školou je koedukované zařízení pro děti se závažnými poruchami chování, má kapacitu 24 lůžek, tj. dvě rodinné skupiny chlapců na místě poskytovaného vzdělávání a školských služeb (dále „pracoviště“) Zákřejsova a dvě rodinné skupiny dívek na pracovišti Wattova v Ostravě. Na obou pracovištích také probíhá výuka v základní škole. Evidenční stav dětí v dětském domově se školou k termínu inspekční činnosti byl 17, fyzicky jich bylo přítomno 16 (jedno dítě na útěku). K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala ve čtyřech třídách se spojenými ročníky 14 žáků. V diagnostickém ústavu pro mládež bylo zajišťováno vzdělávání pro žáky středních škol ve dvou diagnostických třídách pro 21 dětí.

Z celkového počtu všech dětí v zařízení byly tři zletilé nezaopatřené osoby absolvující střední školu. Subjekt jim poskytuje péči na základě smlouvy o prodlouženém pobytu a setrvání v něm do ukončení přípravy na budoucí povolání.

Středisko výchovné péče poskytuje klientům s rizikem nebo již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v jejich sociálním vývoji ambulantní péči na pracovištích v Opavě, Krnově, Bruntále, Frýdku-Místku, Karviné, nově pak v Havířově a Orlově. Internátní pobyt klientům kromě ambulantní péče poskytuje pracoviště v Ostravě-Koblově. Nejvyšší povolený počet lůžek na tomto pracovišti byl stanoven na 24, k termínu inspekční činnosti však z důvodu pandemie COVID-19 byla internátní část střediska výchovné péče orgánem ochrany veřejného zdraví uzavřena a nebyla hodnocena.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení, jeho organizace, funkčnost a způsob řízení se od minulého inspekčního hodnocení realizovaného ve školním roce 2018/2019 nezměnily, nadále odpovídají velikosti, zaměření a personálnímu složení. Veškerá činnost subjektu a všech jeho součástí vycházela z cílů aktualizované koncepce, která svým obsahem odpovídala a byla v souladu s realizovanými školními vzdělávacími programy pro jednotlivé součásti zařízení. Ředitel delegoval některé pravomoci na odpovědné pověřené pracovníky a při své práci uplatňoval dlouholeté zkušenosti ze své pedagogické praxe v tomto zařízení. Systém hospitací vzdělávacího procesu byl v loňském a letošním školním roce zaměřen na všechny oblasti výchovně vzdělávacích aktivit. Z předložené dokumentace bylo zřejmé, že užší vedení zařízení důsledně a průběžně kontrolovalo, sledovalo a reflektovalo plnění úkolů jednotlivých pedagogů. Tím jim poskytovalo účinnou zpětnou vazbu o úrovni jejich práce s jasným hodnocením a doporučením. Přínosné pro zkvalitňování poskytovaného vzdělávání a výchovy žáků, dětí i klientů bylo důsledné a jednotné dodržování nastavených pravidel všemi zaměstnanci zařízení. K efektivitě přispívalo každodenní osobní setkávání pedagogů s ředitelem i jeho zástupci a vzájemné informování o chování i výsledcích dětí ve škole i zařízení s účinným využitím vnitřního elektronického systému. Vzhledem k počtu žáků a dětí i množství pracovišť v zařízení je přenos informací o jejich potřebách mezi všemi pracovníky účinný. Rovněž pravidelné konání pedagogických a provozních porad směřovalo ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu.

Personální podmínky subjektu jsou i nadále stabilizované. Odborné znalosti si tým pedagogických pracovníků rozšiřuje aktivní účastí na různých formách dalšího vzdělávání. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků i hodnocení subjektu by vhodně napomohlo supervizní setkávání s externím odborníkem, aby poskytl zařízení zpětnou vazbu a informace o kvalitě poskytované péče. Speciálně pedagogickou péči zajišťují etopedi a psychologové. Jejich pečlivost při sestavování a aplikaci vhodných vzdělávacích strategií na všech úsecích účinně přispívala k eliminaci poruch chování dětí i klientů a vhodně řešila jejich aktuální potřeby a problémy. Individuální či skupinové aktivity, které tyto specialisté poskytují, se významně podílejí na reedukaci dětí a jejich socializaci. Prospěšné jsou i jejich individuální supervize vedoucí k prohlubování jejich odbornosti, osobnímu profesnímu růstu, diagnostice, rediagnostice a kvalitní péči o děti umístěné v zařízení, což vyplynulo z předložené dokumentace i realizovaných hospitací a rozhovorů.

Školní vzdělávací program pro diagnostický ústav pro mládež i dětský domov se školou je zaměřen na zdravý rozvoj osobnosti dětí, další proces resocializace a reedukace a řádné vzdělávání. Jeho naplňování je realizováno prostřednictvím celoročního plánu, rozpracovaného do měsíčních a týdenních plánů. Do plánování jsou vhodně zapojeny také děti. Každému z nich je v zařízení zpracován Program rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), jehož cíle většinou vychází z již vypracované komplexní diagnostiky dítěte, z aktuální osobnostní charakteristiky a z následného hodnocení adaptačního pobytu dítěte v subjektu. Zařízení vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání všech evidenčně zapsaných dětí, včetně dětí s výchovnými i speciálními vzdělávacími potřebami (psychiatrické problémy, medikace a zneužívání návykových látek), kterých v zařízení přibývá. Kvalita zpracování PROD je na velmi dobré úrovni. Ten je s dětmi pravidelně probírán, ty se k němu mohou vyjadřovat, popřípadě samy navrhnout a s vychovateli, etopedy i psychologem diskutovat potřebné změny.

Ředitel zařízení se pravidelně zabývá úrovní materiálních podmínek pro zajištění výchovy a vzdělávání, jejich stav vyhodnocuje a doplňuje. Pokoje a ložnice dětí 1. a 2. výchovné skupiny v diagnostickém ústavu pro mládež byly dovybaveny novým nábytkem a uzamykatelnými skřínkami pro každé dítě, prostory a interiér však nadále nesly známky většího opotřebení. Děti v diagnostickém ústavu pro mládež nadále využívaly tělocvičnu, saunu, výtvarný ateliér, dřevařskou a šicí dílnu v subjektu, což v rozhovorech se školními inspektory potvrdily. Diagnostické třídy byly vybaveny novými informačními technologiemi, z hospitací vyplynulo, že jich učitelé aktivně využívali, což přispívalo ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Jednotlivé třídy základní školy působily estetickým dojmem. Učebny byly vhodně vybaveny včetně výpočetní a audiovizuální techniky.

Místa určená ke společnému pobytu dívek v dětském domově se školou, jsou dostatečně prostorné a kvalitně vybavené. Celkově působí interiér příjemným, vkusným dojmem a připomíná život běžné domácnosti. K nábídku pracovních dovedností je chlapci aktivně využívána dílna a cvičná kuchyň. Další vybavení zařízení umožňuje všem dětem upevňování dovedností z oblasti péče o domácnost, sebeobslužných činností i pravidelné provádění velkých úklidů všech prostor.

Materiální podmínky na pracovištích střediska výchovné péče poskytují klientům dobré předpoklady pro poskytovanou péči. Prostorové podmínky však na některých odloučených pracovištích neumožňují realizaci skupinových aktivit, nedostatek psychologů limituje kontinuální poskytování péče, včetně diagnostiky. Personální situace také výrazně omezuje péči v terénu u rodin nebo ve školách klientů. Spolupráce jednotlivých pracovišť pozitivně podporuje poskytovanou péči klientům a jejich rodinám.

Hlavním zdrojem financování činnosti subjektu byla dotace ze státního rozpočtu, pouze v nepatrné míře byla činnost financována z příspěvků na úhradu péče od zákonných zástupců dětí, z přídatků na dítě apod. Vedení svým aktivním přístupem získávalo již pravidelně finanční prostředky od Statutárního města Ostrava na realizaci projektu - „Kdo si hraje, nezlobí“, jako účelovou dotaci na podporu celoročních a dlouhodobých volnočasových aktivit pro děti v zařízení.

Vlastní školní jídelna zajišťuje celodenní stravování umístěným dětem, na odloučená pracoviště se strava odváží. Při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy a s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování. Školní jídelna skladbou a pestrostí připravovaných jídel vede děti ke zdravým stravovacím návykům. V rámci přípravy na samostatný život si děti pravidelně jednou týdně zajišťují a připravují stravu za pomoci vychovatelů samy, což přispívá ke zvyšování finanční gramotnosti, socializaci i rozvoji jejich pracovních kompetencí.

Zařízení má k zajištění bezpečného prostředí nastaveny preventivní mechanismy adekvátně s ohledem na potřeby umístěných dětí, což se příznivě projevuje v dlouhodobě nízké míře úrazovosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu hospitační činnosti a pozorování chodu zařízení bylo sledováno naplňování cílů vzdělávání a vzdělávací strategie. Hlavním úkolem ve výchovně vzdělávací oblasti bylo vedení dětí k získávání kompetencí, které jim umožní co možná nejlepší společenské i profesní zařazení a vlastní samostatný život. Zvolená adaptační doba po přijetí dětí do zařízení zohledňovala jejich individuální důvody pro umístění. V této fázi pobytu jim byla věnována zvýšená pozornost a individuální podpora. Ta byla zaměřena na plynulé začlenění do režimu zařízení a osobní pomoc. Při rozhovorech s dětmi bylo zjištěno, že mají většinou reálné představy o životě, komunikovaly otevřeně, prokázaly znalost svých práv a povinností, věděly na koho se obrátit v případě řešení svých problémů nebo přání i stížností.

Většina odpoledních a podvečerních činností v diagnostickém ústavu pro mládež a dětském domově se školou vhodně rozvíjela dílčí kompetence dětí v nejrůznějších oblastech. Interakce mezi dětmi a vychovateli probíhala bezkonfliktně. Pedagogičtí pracovníci v případě potřeby dětí vhodně usměrňovali. Vedli je k prezentaci svého vlastního názoru, ponechali jim prostor pro vlastní kreativitu. Aktivity byly zaměřeny na úklid pokojů, relaxační a sportovní vyžití, zájmové činnosti, osobní volno a přípravu do školy. Pedagogové preferovali průběžné spíše neformální slovní hodnocení. Při hospitacích byla účelně zastoupena individuální práce dětí, spolupráce v menších skupinách a společná činnost. Některé děti bylo obtížné motivovat, pedagogové proto volili atraktivní činnosti, zaváděli prvky polytechnické výchovy nebo prožitkové učení, což se potvrdilo při hospitacích. Dostatek prostoru měly děti k relaxaci ve formě volných her nebo osobního volna naplněného podle svého rozhodnutí. Zařízení tím podporovalo jejich zapojení do sociálních vztahů či navazování kamarádství. Děti byly přirozeně vedeny k přijímání zodpovědnosti za své denní povinnosti, učily se rozumně organizovat svoje osobní volno nebo např. nakládat s penězi. Při rozhovorech svůj pobyt v zařízení hodnotily vesměs pozitivně.

Terapeutické aktivity v diagnostickém ústavu pro mládež a dětském domově se školou realizované převážně v průběhu týdne se významně podílely na efektivitě dosahovaných cílů dětí stanovených v PROD. Během hospitací bylo zaznamenáno účinné vedení dětí etopedem nebo psychologem. Jejich odborný a empatický přístup významně přispíval k rozvoji klíčových kompetencí dětí, jejich schopností a dovedností. Pozitivním zjištěním je realizace

vlastní komplexní diagnostiky dětí přímo v zařízení psycholožkou a etopedkou, protože většina přijímaných dětí přichází bez diagnostiky předchozí nebo s diagnostikou špatně nastavenou. Vymezené individuální osobní cíle jejich rozvoje jsou tak podpořeny aktuálním psychologickým a speciálně pedagogickým vyšetřením. Obsah a zaměření nastavených cílů jsou s dětmi společně prodiskutovány, což zvyšuje míru jejich naplňování.

Pedagogové ambulantních pracovišť středisek výchovné péče poskytovali klientům v rámci možností individuální podporu a pozornost. Za tímto účelem využívali i dostatečný rejstřík diagnostických metod a prostředků. Poskytovaná canisterapie na pracovišti v Krnově významně napomáhala většině klientů při realizaci péče. Skupinové formy vzdělávání klientů v průběhu inspekční činnosti neposkytovalo z důvodu probíhající pandemie žádné z pracovišť. Zpracované individuální výchovné plány a záznamy o průběhu jednotlivých setkání s klienty a jejich zákonnými zástupci poskytovaly relevantní údaje k jejich potřebám. U dlouhodobě vedených klientů však v průběhu poskytované péče nezohledňovaly případné změny.

Ve škole pedagogové při vzdělávání velmi dobře znali nastavená podpůrná opatření a individuální možnosti žáků. Třídní kolektivy se v průběhu roku mění vzhledem k častým příchodům a odchodům žáků. Jejich nízký počet ve třídách umožňoval učitelům uplatňovat individualizovaný přístup a zohledňovat tak jejich specifické potřeby. Pedagogové cíleně upozorňovali na informace a zkušenosti, které žáci získali při společných mimoškolních aktivitách. Učitelé vedli žáky ke kázni, k respektování dohodnutých pravidel a také k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením tříd. Vhodně zařazovali příklady z běžného života. Vyučovací hodiny byly vedeny tak, aby respektovaly rozdílné úrovně znalostí a schopností žáků. Převládala frontální forma výuky, doplněná samostatnou prací, ojedinele i zápisem poznámek. Vzhledem k možným projevům poruch chování u žáků, ale i z důvodu nízkého počtu žáků, nebyla do vyučovacího procesu zařazována práce ve skupinách či dvojicích. Výuka mnohdy postrádala pestrost metodických postupů a pedagogové ne vždy poskytovali dostatek podnětů. Většina žáků tak nezažívala pocit úspěchu a o výuku ztrácela postupně zájem. Narušování průběhu vyučovací hodiny některými žáky, vzhledem k jejich diagnózám, medikacím a závažným poruchám chování vedlo k prodlevám, u některých žáků k pasivitě. Přes velké pracovní nasazení učitelů někteří žáci tak o výuku nejevili patřičný zájem. V některých hodinách byly využity notebooky k přiměřené aktivizaci žáků a k udržení jejich pozornosti, či relaxaci. Efektivitu vzdělávání zvyšovalo průběžné propojování teoretických poznatků s běžnými situacemi v životě a využívání mezipředmětových vztahů. Žáci měli ve výuce dostatečný prostor na dotazy, čímž u nich docházelo k lepšímu pochopení učiva a upevnění získaných poznatků. Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla partnerská. Průběžné pozitivní hodnocení žákovských výkonů mělo motivační účinek. Učitelé oceňovali snahu i dílčí pokroky žáků. Ojedinele byly vyučovací hodiny v závěru shrnuty a nebylo využito hodnocení vzhledem k vzdělávacímu cíli učitelem či ve spolupráci s žákem, méně bylo uplatněno sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků absentovalo. Scházela tak zpětná vazba k úrovni zvládnutí zadaných úkolů s dostatečnou motivací k dalšímu vzdělávání.

V diagnostických třídách diagnostického ústavu pro mládež probíhá vzdělávání žáků dle individuálních studijních plánů. Vyučování bylo vedeno formou řízeného rozhovoru. Důraz byl kladen na zkušenosti žáků a aplikaci získaných vědomostí a dovedností do běžného života. Vhodná motivace podporovala učení žáků, zejména jejich aktivitu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnoticímu systému v zařízení děti rozumí a je pro ně motivační. Vychází z bodových kritérií zahrnující chování, zapojení dětí do činností, dodržování stanovených pravidel a norem

kulturního a společenského chování v rámci celého dne. Cíle nastaveného systému spočívající v posílení dítěte v pozitivním jednání a chování, získávání vhodného náhledu na příčiny svého selhání se u části dětí daří naplňovat. Přispívá k tomu denní hodnocení na skupině a zejména týdenní komunita, kde pedagogové hodnotí výsledky dětí a podněcují děti k sebehodnocení či hodnocení svých realizovaných činností. K řešení situací výrazně napomáhá systém pravidelných setkávání malých a velkých komunit. S dětmi se otevřeně mluví o nastalých situacích, o jejich následném hodnocení i přijetí příslušných, konkrétních opatření včetně opatření preventivních.

Preventivní aktivity v celém zařízení vycházejí ze zpracovaného Minimálního preventivního programu. Obsah se prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem a využívá všechny postupy a dostupná opatření k jeho realizaci (včetně opatření ve výchově). V nadpoloviční většině však pedagogové volí především negativní opatření, což pro děti není motivační a nevede je ke změně žádoucího chování. Zařízení se však dlouhodobě potýká s opakovanými útoky mnoha dětí, což většina z nich v rozhovorech potvrdila. Přes intenzivní péči etopeda, psychologa, kmenového vychovatele, popř. školního metodika primární prevence se zařízení nedaří přijímat účinná opatření z hlediska eliminace počtu útoků, což v konečném důsledku významně limituje možnosti odborné práce s dětmi, a tedy i dosahování individuálních vzdělávacích výsledků dětí v dětském domově se školou a základní škole. Jiné projevy negativního chování, např. vulgarity nebo projevy agrese, se daří usměrňovat. Uplatňovaný preventivní systém se zaměřuje na řešení rizikového chování dětí prostřednictvím rozmanitých aktivit, které mají předcházet výskytu rizikových situací. Zařízení podporuje účast a zapojení všech dětí do externích sportovních činností a kroužků (u chlapců např. vzpírání, kopaná). V průběhu hlavních prázdnin realizuje dětský domov se školou s chlapci i dívkami stanové pobyty ve volné přírodě, které podporují samostatnost i kooperaci se skupinou.

Děti nejsou omezovány v přijímání návštěv, kterými udržují kontakt se svým nejbližším sociálním okolím a posilují kamarádské vztahy nad rámec volných vycházek a dovolenek. Není však výjimkou setkávání se skupinami, kde je zvýšené riziko zneužívání návykových látek a ohrožení sociálně nepřijatelnými projevy chování, což potvrdily děti v rozhovorech. Některé přicházejí zpět do zařízení pod vlivem návykové látky, což vyplynulo také z předložené dokumentace. Zařízení tyto situace s dětmi individuálně řeší a přijímá opatření, často v návaznosti na prevenci rizikového chování, která však nejsou vždy účinná a efektivní.

Děti mají možnost telefonických, písemných a osobních kontaktů se svými zákonnými zástupci nebo rodinami. Diagnostický ústav pro mládež i dětský domov se školou podporuje formou dovolenek o víkendech a prázdninách pobyt dětí v rodinách nebo možnost návštěv rodinných příslušníků ve školském zařízení. Náklady na dopravu zařízení nehradí, což v konkrétních případech má negativní dopad na frekvenci těchto návštěv a vývoji vzájemných vazeb. K udržování a rozvoji kontaktů jsou vedeny jak děti, tak osoby blízké v součinnosti s odbornými pracovníky školského zařízení (etopedka a vedoucí vychovatel), pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dítěte, kurátory, státními zástupci a soudy, případně s využitím případových konferencí. O děti se zdravotními, popř. psychiatrickými obtížemi, je pečováno ve spolupráci s externími odborníky a zdravotnickými institucemi.

Kapesné bylo dětem v zařízení vypláceno v maximálně stanovené výši. Děti s ním mohou dle jejich vyjádření nakládat dle vlastního uvážení, je u nich vhodně podporována finanční gramotnost.

Dlouhodobě stabilní počet klientů ambulantních středisek výchovné péče dokládá potřebnost této specifické péče v regionu. Střediska výchovné péče průběžně při poskytování služeb realizují kontinuální individuální konzultace, v případě prostorových možností i skupinové

aktivity či terapie. Dosahované výsledky jsou s klienty řešeny a projednávány. U části klientů se daří jejich problémy vhodně vyřešit nebo potlačit. V opačném případě směřují pedagogové péči do internátních služeb středisek výchovné péče, popř. ve spolupráci se zainteresovanými organizacemi do vhodnějšího typu zařízení (diagnostický ústav). Informace o úspěšnosti svých bývalých klientů získává středisko výchovné péče jen nesystematicky, zpětnou vazbou v této oblasti by pedagogové získali validní informace k efektivitě vlastní práce.

Základem pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základní škole jsou funkční a srozumitelná pravidla nastavená ve školním řádu. Při hodnocení vědomostí a dovedností žáků je ve škole přihlíženo k jejich individuálním možnostem. Hodnocena je zejména snaha a celkový přístup k plnění zadávaných úkolů. Pro průběžnou klasifikaci učitelé využívají standardní metody ověřování znalostí (například písemné práce, praktické úkoly). Vnitřní evaluační systém umožňuje hodnotit pokrok žáka v delším časovém horizontu. Jejich výsledky jsou podrobně analyzovány a poskytují tak žákům i učitelům zpětnou vazbu. K diagnostice pokroku žáků jsou využívána i žakovská portfolia. Úspěšnost žáků je podrobně sledována v průběhu celého školního roku, systematickému hodnocení žáků se pedagogové věnují na pravidelných jednáních pedagogické rady. U části žáků bylo patrné zlepšení, u některých výrazné v porovnání se stavem po příchodu do zařízení (pravidelná docházka, každodenní příprava do školy). Žáky ohrožené školním neúspěchem škola identifikuje a jejich selhávání často zdůvodňuje četnými útekami, nízkou motivací, nedostatečnou chutí i přípravou. Pozitivem je nastavený systém doučování vedený odpoledne vychovateli, kam děti, které neprospívají, docházejí, ale ne vždy konkrétní opatření směřují ke zlepšování jejich prospěchu. Podle aktuální potřeby základní škola zajišťovala rovněž individuální přípravu žáků k vykonání přijímacích zkoušek.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

Od poslední inspekční činnosti realizované ve školním roce 2018/2019 došlo v diagnostickém ústavu pro mládež k vybavení ložnic a pokojů dětí 1. a 2. výchovné skupiny novým nábytkem, pracovními stoly a uzamykatelnými skřínkami. Do tříd v diagnostickém ústavu pro mládež byly pořízeny nové prostředky informačních a komunikačních technologií. Zařízení eviduje přibývající počet dětí s psychiatrickými problémy a medikacemi, s experimentem a zneužíváním návykových látek. Naplněnost diagnostického ústavu pro mládež je dlouhodobě nižší než dětského domova se školou. Vedením subjektu byl vybrán a proškolen odborný tým pedagogů za každou součást zařízení jako metodici prevence minimálních preventivních programů, kteří garantují jejich naplňování, realizaci a vyhodnocování. Příčiny úteků dětí ze zařízení jsou analyzovány. Aktuálně přijímaná opatření však jsou efektivní pouze částečně.

Silné stránky

- Stabilní tým odborných pracovníků a pedagogů v diagnostickém ústavu pro mládež i dětském domově se školou vytváří vhodné podmínky ke vzdělávání a zajištění systematické, koordinované a odborné péče.
- Rozšiřující se nabídka pracovních míst ambulantních středisek výchovné péče postupně pokrývá poptávku regionu.
- Spolupráce a komunikace mezi jednotlivými aktéry vzdělávání i výchovně vzdělávací práce účinně podporuje proces resocializace dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Systém hodnocení neupřednostňoval pozitivní motivaci dítěte, počet udělených negativních opatření ve výchově významně převažoval.
- Individuální výchovné plány nezohledňovaly měnící se potřeby klientů v čase, nebyly pravidelně aktualizovány.
- Absence stanovení jasných vzdělávacích cílů pro žáky vedlo k jejich nevyhodnocování, žáci zpravidla neprováděli sebehodnocení či vzájemné hodnocení.
- Nedodržování pravidel chování některými žáky negativně ovlivňuje efektivitu vzdělávání v základní škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Umožnit všem pedagogickým pracovníkům přístup k pravidelné supervizi výchovně vzdělávací činnosti a získávat tak zpětnou vazbu a objektivní pohled na kvalitu poskytované péče.
- Zvážit možnost hrazení nákladů na dopravu dětem k zákonným zástupcům a tím eliminovat možné sociální dopady.
- Pravidelně aktualizovat individuální výchovné plány v závislosti na měnících se potřebách klientů.
- Zvýšit počet psychologů na pracovištích střediska výchovné péče a takto zefektivnit kvalitu poskytované péče.
- Aktivně zjišťovat úspěšnost bývalých klientů střediska výchovné péče z dlouhodobého hlediska a získávat validní zpětnou vazbu k efektivitě vlastní práce.
- Rozšířit nabídku ambulantních středisek výchovné péče o terénní služby v rodinném nebo školním prostředí klientů.
- Důsledně aplikovat ve vyučovacích hodinách stanovení vzdělávacích cílů a hodnotit jejich naplňování. Cíleně uplatňovat prvky formativního hodnocení s důrazem na sebehodnocení žáků.
- Výrazněji podporovat využívání aktivizačních metod a forem vzdělávání s cílem minimalizace negativních projevů chování žáků na průběh vyučovací hodiny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro výchovu ze dne 31. 8. 2017
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Dejte mi šanci, žiji s vámi“ s platností od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro diagnostické třídy pro školní rok 2021/2022
4. Minimální preventivní program školského zařízení v oblasti primární, sekundární a terciální prevence zneužívání látek a dalších sociálně patologických jevů pro školní rok 2020/2021 včetně jeho vyhodnocení
5. Minimální preventivní program školského zařízení v oblasti primární, sekundární a terciální prevence zneužívání látek a dalších sociálně patologických jevů pro školní rok 2021/2022
6. Koncepce rozvoje školy a školského zařízení
7. Výroční zpráva školského zařízení za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti (ředitele a vedoucích pracovníků), školní roky 2020/2021 a 2021/2022, včetně hospitačních záznamů (vzorek)
9. Roční plán výchovně-vzdělávací činnosti na školní rok 2021/2022
10. Týdenní programy činností, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
11. Evidenční přehled umístěných dětí ke dni 15. 11. 2021
12. Seznam dětí a rozdělení do skupin ke dni 15. 11. 2021
13. Osobní dokumentace dětí a klientů evidenčně zapsaných v zařízení (vzorek)
14. Knihy denní evidence zařízení a deníky skupin, školní rok 2020/2021 a 2021/2022
15. Přehled udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 1. 2020
16. Smlouva o prodlouženém pobytu v zařízení a poskytování plného přímého zaopatření zletilé nezaopatřené osobě ze dne 11. 7. 2021
17. Kapesné dětí za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
18. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
19. Evidence žáků základní školy (školní matrika) vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
20. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
21. Rozvrhy vyučovacích hodin na školní rok 2021/2022
22. Třídní knihy – vedené v základní škole ve školním roce 2021/2022
23. Dokumentace žáků základní školy se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
24. Seznam zaměstnanců platný ke dni 15. 11. 2021
25. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2021/2022 ze dne 1. 9. 2020
26. Vybraná dokumentace k ověření ekonomických podmínek, zajištění školního stravování a bezpečnosti dětí, klientů a žáků při jejich pobytu v zařízení ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Libor Žilka v. r.

Mgr. Pavel Schönwälder,
školní inspektor

Mgr. Pavel Schönwälder v. r.

PhDr. Eva Jurášková, Ph.D., MBA
školní inspektorka

PhDr. Eva Jurášková, Ph.D., MBA v. r.

Mgr. Iveta Galušková,
školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Mgr. Kazimierz Worek,
školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r.

Ve Zlíně 20. 12. 2021

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Krol,
ředitel

Mgr. Petr Krol v. r.

V Ostravě 20. 12. 2021